

Czym jest przyjaźń?

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- pogłębienie znajomości biblijnej koncepcji przyjaźni i odkrywanie jej wartości egzystencjalnej;
- rozpoznawanie różnicy pomiędzy relacjami ludzkimi a odniesieniem człowieka do innych stworzeń;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- na podstawie lektury tekstów biblijnych wyjaśnia, kim jest przyjaciel i wymienia cechy prawdziwego przyjaciela;
- własnymi słowami opowiada o przyjaźni Dawida i Jonatana oraz Jezusa i Łazarza;
- na podstawie konkretnych przykładów omawia nieprawidłowe rozumienie przyjaźni, np. jako relacji do zwierzęcia lub przedmiotu;
- po lekcji wyjaśnia, iż przyjaźń jest wielkim dobrem, o które trzeba dbać i na które należy zasłużyć.

Pojęcia, postaci:

ideał życia, Dawid i Jonatan, Jezus i Łazarz, nieuporządkowana przyjaźń do zwierząt.

Wartości:

przyjaźń, poświęcenie, urzeczywistnianie ideału życia.

1

propozycja realizacji

Modlitwa: *Aniele Boży...*

1. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od postawienia pytania: Czym jest przyjaźń? Po wysłuchaniu odpowiedzi, w razie potrzeby, uzupełnia wypowiedzi uczniów, a następnie podaje uczniom definicję ze *Słownika Języka Polskiego*. Uczniowie zapisują definicję w zeszytach:

przyjaźń

„bliskie, serdeczne stosunki z kimś oparte na wzajemnej życzliwości i zaufaniu”;
też: „życzliwość, serdeczność okazywana komuś”;

przyjazny

„żywiący dla kogoś uczucie przyjaźni”; też: „będący wyrazem takiego uczucia”; „sprzyjający komuś, nie przynoszący szkód”.

2. Uczniowie pracują w parach, opracowują odpowiedzi na pytania: Jak zaczyna się przyjaźń? Jakie cechy powinien mieć prawdziwy przyjaciel? Jak okazujemy przyjaźń?
3. Wybrane osoby prezentują efekty swojej pracy na forum klasowym. Pozostali uczniowie mogą uzupełniać ich wypowiedzi.
4. Nauczyciel zapoznaje uczniów z fragmentami Prz 17, 17; Prz 27, 6; Syr 6, 7–12.14–17, aby mogli dowiedzieć się, co na temat przyjaźni mówi Biblia. Nauczyciel rozróżnia, kogo można nazwać przyjacielem, a kogo znajomym lub kolegą. Podkreśla istotne cechy przyjaźni.
5. Uczniowie zapoznają się z opisem bezinteresownej przyjaźni łączącej Jonatana i Dawida opisaną w 1 Sm (podręcznik, s. 213–214)
6. Dyskusja na temat: Czy przyjaźń można źle rozumieć?, czyli pies – mój najlepszy przyjaciel.



inna propozycja pracy na lekcji

Po odczytaniu tekstu B. Ferrero z podręcznika nauczyciel dzieli klasę na 4-osobowe grupy. Każdy z uczestników grupy otrzymuje kartkę, pisze na niej, z czym kojarzy mu się przyjaźń. Następnie uczniowie dyskutują, czym jest przyjaźń, jak jej doświadczyć i jakie ona stawia wymagania. Tekst biblijny potwierdza wartość przyjaźni w życiu człowieka.

W podręczniku zamieszczone jest ciekawe, robiące zwykle na uczniach wrażenie, opowiadania B. Ferrero o ludzkim poświęceniu. Przyjaźń ukazana jest jako wartość, której należy strzec (dwie refleksje P. Bosmansa, a także kilka fragmentów biblijnych). Fragmenty Pisma Świętego mówią o przyjaźni między Dawidem a Jonatanem oraz Jezusem a Łazarzem (komentarzem jest tu piękny wiersz ks. Twardowskiego, który można odtworzyć z taśmy).

Jednostka porusza też problem (temat uzupełniający): przyjaźń z osobą a przyjaźń ze zwierzęciem. Podręcznik nie chce deprecjonować tej ostatniej, jednakże należy ukazać, że prawdziwa przyjaźń ma charakter międzyosobowy. W innym wypadku jest karykaturą przyjaźni, co dobitnie ukazuje bardzo celny i realistyczny tekst ks. Pawlukiewicza. Ten wątek warto podjąć, bo uczniowie w tym wieku, zwłaszcza jeśli nie mają właściwie rozwiniętych relacji z rówieśnikami, uciekają w niby-przyjaźń ze zwierzętami. Jest to niebezpieczny objaw utwierdzania się w osamotnieniu.

Modlitwa: Nauczyciel lub któryś z uczniów prowadzi własnymi słowami krótką modlitwę dziękczynną za przyjaciół.



praca domowa

Ułożenie i zapis w zeszycie modlitwy za przyjaciela.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – literackie wzorce i świadectwa przyjaźni;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – przyjaźń w rodzinie, przyjaźń jako ważny element rozwoju osobowego;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – przyjaźń jako ważny element rozwoju osobowego.